

Х а н ы а т
931 жыл алтынны
ыстан тахсар.

1977 жыл. Алтынны 15 күн
СУБУОТА

Сыаната
2 хөрчө

ССКП райкомугар, райсовет исполкомугар
БАСТЫҢНАР БЫҢААРЫЛЫННЫЛАР

Эрийнхүү фермаларын коллективтарын социалистичский куоталааныларыг сэтгэж 9 ийгүр бирдин фуражнай ынахтан 2381 кг үүгү ыан ылаанын 11,5 бырһыан куоһарбыт А. Т. Кузьминин старшайдаах «Юбилейнай» ферма (Эрийнхүү аатын сөвхөз) бастаата. Иккисэ ийгүрһаах Сөмөн Сайылыгын ферматын коллективтагыста. (Эмнэ) Эрийнхүү Эрийнхүү аатын сөвхөз).

ССКП райкомун баярдуу уонна райсоветтэр
исполкомун холбоһуктаах муньахтара 1977—1978
с.с. общественной сүөһү кыстыгын тэрийиңгэ бы-
таарыштар тахсыбыггарын бэллэтээтэ итиннэ
юбилейдаах дьыл кыстыгар үүт ыамын үрдэтин-
гэ, общественной сүөһүүчү сүтүгэ суох сыл таһа-
рыыга совхозтар парткомнарын, директордарын,
профсоюз рабочкомнарын уонна сельсоветтар ис-
полкомнарын миннэлэрингэр быһаччы сорууттары
түрүөрдэ.

Г. СИВЦЕВ.

**Юбилейнай вахтаба—
эрчимнээх финиһи!**

И Р И Н А
Д Ы О Ъ У Н Н А А Х
Б Э Л Э Б Э

Ити чулуу маньныксыттар
решоуттар комсомолка Ирина
Томашова эмиз баар. Кини ор-
тоскутаны бүтүрөн баран бу
жергара маньныксытынай үзэ-
ни ээлбит. Ити кэмтөн ила
ла мындардарын дьяныар-
антык; баһылаата, билигин
ар омыттаах сүөсүтүгүнөн
идир. Ирина онус' патиликтка
ил бастагы сылын сурудагы
лаага ийин түмүгүнөн 7656
пограммнан кыоһарда.

ХАЙАХСЫТ. Эрлийн Эрстийн аатынан совхоз маннаабы отделение салалтата күндү ылааннаабы бултаанын государственной соруадын толорор ту-кугар үлэни ылааннаахтык тэ-рийэр. Халчыстыба уонна көдүүс пентилеткагыр дойду валютнай фонду халгатын пикк сыллаах ылаанын хайшы-үйэ 112 быры-һын толордулар, атынык эттэх-хэ. бэлэтэммит кырбиһилэрин 950

**И к к и с ы л л а а б ы
а н а р ы л ы н н а**

солкуобайдаарынан аһардылар, донан булт суолун экирэттиһалар. Күндү түүүлээби сонордообутта лар, ол да иһин сылыата үрдүк байаһандаах булчуттар Илан Гав. көрдөрүүлэри ситиһаалар, рильевич Коидратьев, Николай Сорсуһнаах сонорлууттар от. Прокопьевич Казкевкни мадды тообун былдыһаһынтаах күнэри, социалистическай куоталаһыны тар хас сылын ахсын үөрөнэ, кыайымылаахтарынан буолааллар. чилэртэн састааптаах механиз. Клишлар кини сирдэринэн тэлэ, рованнай аһардаах уопһа көлө. һийэн, ыраах сирдэринэн дугуй. иһин эвеноларын салаһан үлээлэ.

төр үгэстээхтэр. Вильям Н. Г. Кондратьев Мэнгэри үрбэр үлэлшинит механизированнай ангардах аэиота хас бигрдин отчутугар 41,1 тонна оту бэлэмизэгэ. Отделение түүлэхситтэрэ бийилгы юбилейдах сыл бултиһыны сезонугар бэйэлэрин иинилэригэр өсө үрдэтиилибит эб-бээтэлиститбэи ылынан бэйи хара тэбээтэриг тэбэстидэр.

Д. ЗВЕРСТОВ.

БОЧУОТ ДУОСКАТА

Мансимова Мария Иннокентьевна — 50-найдрий бичирани-
дрий 119-туу кт улаатыннарбытын ийн.

«Якугсэдьстрой» тутар-татар унаастагар «Ашугат элэт» бу
дминистрация Егор Никитин Лытхин селалар туганчыларын бирчел
дэгэ бэйэтин үрдүк огорумталаах, бастын значыстыбилана үлэ
тинэн холобурга сымдар. Бу коллективна өмүттөөх бо
лотууныктар эбэрбэри үлэ мындырларыгар үөрөтөт үтөн тэс
гэрэ өрдөнүтүтэн олохтуйбура. Холобур, көмөлөтөх Юрий Гу
рьев маанна Советский Армия кээкилүтүн демобилизациялау
кээкилүтүнэн үлэтир. Онтон мээ үрүөдэт сым өстө. Өмүттөөх
дьон таабынчыларынан үлэ ити кылаах кэм ийигэр үлэ мындыр
дарын бөөйүнүк бөлүмүтэ. Аны билигин өмүттөөх үөрөтөт.
Билигин кини оккупациятын эбэр бөлүгүтүнүк Пиносентий Ефи
мов барар.

П. ОКОНЕШНИКОВ ©1973.

ПОЛИТИЧЕСКАЙ ҮӨРЭХТЭЭНИЙ
БОЛБОМТО КИИНИГЭР
ПАРТИНАЙ ОЛОХ

Политический үөрэхтээһинигэ Филиппов, В. М. Неустров, Н. Г.
таһаарылыбыт үүрэхтэрэ олох- Кириллин уо. д. а. үлэснэхтэрэ.
хо киллэрингэ райсовет кинизэфи Экономической үөрэхтээһинигэ
партийнай тарилга ахсаабат кы- ДАЭО усина сетевой учаастак кол-
һамныгын үүрэр. лектирлар бутууун хабыллыла-

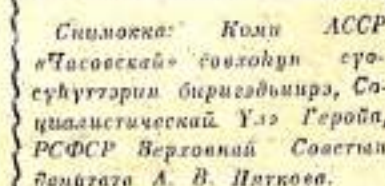
Ааспыт үөрэх дьаһыгар политической үөрэхтээһин оскуолаларын пропагандистара үөрэтүүн көдүүһүн үрдүтүүгэ элбэхтик үлэ-лэббиттэрэ. Истээччилэр занятиеларга көтүпшөккэ сылдьыылара ситиһиллэн, активностара үрдээн, үөрэх тэрээһиннээхтик түмүктэ-мүтэ.

Бийнл хүнүн нэрийнхэй тэрилтэ уонсай мушвардар СССР Кини Комитетын бу бопхуруска туһааннаах уураахтарынан сибээстээн политической, экономической үөрөх сага дыллыгар түрүр соруктар тустарынан бопхуруоһу көрбүһүнүт. Коммунистар ону киэини дүүүллэсһинитэ, политическай үөрөһи тэрийиниң баар итэбастэри туоратымга чопчу этиилэри онорбустара.

Партийнай тэрилтэ бюрата, коммунистар ити сирдээх этиилэрин бэлэмтөө ылан, бу сараламмыт политическай, экономическай үөрөх дылыгыр көккэ дыһаллары күүһүнэ сөрүктэри ылыһа.

Бастатан туурал, пропагандистары сангадан суумордоонинга Бийыл сурунган урдук уорухтаах, пропагандистский улэс оыттаах дьоннору апаталаагыбыт. Билигин кэм саамай апиэттаах соруктарыттан биридэстэринэн булар улэинтэри марксизм-ленинизм идеяларын итэргэ улахан партиялар дьоннору толорукта А. Е. Конституцията дьон сага курас астыбыт. Ити оркуолара ССР Верховный Советын учарата суо VII сессиятынан бигэргамит Ий дойду сага Конституциятын саны билин уоротунхтэра.

Партийнай муныахха политическай, экономикай уорухтаахын соруктарын дьүүлээнэн бара

Хотгор мөрдлийн Ажил
Васильсана авторитет ур-
дуг. ИВСЛЭС уобаластай
комитет автономнай рес-
публика бастын эдэр мал-
нымсыгтарын мөзаравда
Амьрт, бэл бичгэр, ким-
аатыман аялалал биринги
ологтообута.

Коммунист А. Пигово
срой шийгнэгээр суурьбчээ
сыл үзлэртээ. Коми АССР-
маныхнысхытгарыгтан кин
бастахилан 5000-лаал кир
бинхи шлыбыта. Вилигин Ам
на, Васильева савхоз су
срүүттерин социалистичес
кай бүтэгаланыларызар баст
тайн илэр ферма коллектив
ын силлобар.

ССТА фотохрониката.

Филиппов, В. М. Неустроев, П. Г.
Бирюллин, Ю. А. Улахиэхтара.

Экономическай үөрэхтээринигэ ДАЭС уонна сетевой учаастак коллективтара бүтүүн хабыллыларын тэрийдйбит. Кинилэр бэйэ-бэйэттэн ыла «Экономическай билиитүрүттэрин» икки сыл устата үөрэттэхтэрэ. Ити оскуолаларга пропагандаҥарынан коммунист саалайааччылар С. А. Фуртатов уонна И. К. Макаров ааһыннар.

Торигателэр техиническай үлэинг
тэргэ политическай үөрэжинэн ха-
быллышларын эссе хэргэтинбит
Урукку өттүгэр сорох кырдыар
коммунистар түс бэйлэлэр үөрө-
нэллэрин тэрийининэн мунгурдана
этибит. Быйыл итинник үөрөнөөч-
чилэр ахсааннарын арыктыгын
үксүлэрэ политическай үөрөх өс-
түөлөөлөрүгэр үөрөнэллэр.

Алсмет өтүүгэр, нэвчээчиллэг ахсааннара тахсыбатынван, үрдүүтнэгнэ орто үөрэхтээх специалистар холбуу үөрэнэр этилэр. Ол, биллэн турар, үөрэтэргэ үгүмарахаттары үөскэтэрэ. Быйлыитини хыгалаабат соругу турууриннуубут.

Сага үөрэх дыллыгар комсомол
лецтарга «Сайдымлаах социализм
Конституцията» дьээн сага курс
астыбыт. Ити оскуолаа ССР
Верховный Советын уочарата суо
VII сессиятынан бигэргэминт Ид
дойду сага Конституциятын са
һизин үөрэттихтэрэ.

Партийнай муньныхха политическай, экономическай үөрөхтэһи соруутарын дууһаллан баралдидейнай-политическай митинг уонна Улуу Октябрьскай социалистическай революция 60 сытуолуутун көрсө тэрийэр-мэассабэ үлэни салгыы тупсарарга анаах дьаһаллар быһааннары алынныбыт.

ОСКН XXV съездин идеялар теоретикалык баадын-дуолун даянчык үөрөтүнгө бийлиги ылымды ити сорукарбытын олох кылларын үлэнттери интар үлэ салты тунсарымыга сурун төһүнн буюлуктара.

И. КАНДИНСКАЯ.

партийнай тэрилтэ
секретарын солбуйааччы.

ПРОПАГАНДИСТАР СЕМИНАРДАРА

Иски кун устата оройуон миннигэр ССРС Верховнай Советын учарата суох VII сессиятын түмүктөрүн уони сага Конституцияга туһунан пропагандистарга аналлаа; семинар ыытылына.

Семинар кыттымаллаахтара билдиги усулдоубуйа партия идеяны нитэр үлэтин туһунан ССКП райкомун инкис секретара М. Е. Пермяков, «Аан дойдутаагы революционнай процесс—Улуу Октябрь идеяларын олохтоох кииринтэ» уонна «Социалистическая олох сигидитэ» дьин темадарга ССКП обкомун лектора, философскаа наука кандидата В. С. Луковцев, ССРС Конституцияны бүтүүн нуорут дьүүлэлэниин политическай түмүктэрин туһунан райсовет исполкомун председатели Р. В. Бурнашев, Саха сирия сиртэн хостонор туһалаах баайлар уонна олору туһада таһаарыы туһунан Хотугу үлэни, техническай наука кандидата А. Е. Слепцов оройуонка юбилейдаах сыл суруктара туолуутун туһунан ССКП райкомун секретара Е. М. Макарова, Бүтүүн нуорут государствотын уонна личность туһунан пароднай судьуйа М. Д. Попов, ССРС сапта Конституциятын ырытан онгоруу, дьүүлэлэни уонна кини аа дойдутаагы суолтатын туһунан ССКП райкомун пропагандада уонна агитацияда отделын сэбиэдиссэй И. Н. Федотов, провагандист үлэтин тэрээһинин туһунан ССКП райкомун пропагандада уонна агитацияда отделын сэбиэдиссэин солбууааччы И. Д. Неустроев лекцияларын иһитилэр, албэх мунаарар боппуроостары ыйыталаһан быһаартардылар.

Алтынны 13 күнүгэр
оройуоннаабы юбилейнай
комиссия мунуһаа буо-
лан ааста. Мунуһаа ССКП
райкомун иккис секретара
М. Е. Пермяков салайан
мытта.

Комиссия Улуу Октябры жибилейин көрсө шытыллыхтаах мероприятиелар туолан аһиллэрин уонна тирээн турар структур тустарынан ССКП райкомун пропаганда уонна агитацияга отделын сабиэдиессэй И. И. Федотов пиформациятын аһиттэ. Итинн тэһэ оройуон кппинигэр аһыллыхтаах павматынныктары ситэрин, сэлэһинэ көстүүтүн тунсары ккэргэттин, нэһиликтэргэ быраһылыннык ккэргэр үлэһиттэр сыныһалаһтарып, атыһын-эрпэни тэриһи тустарынан туһаннаах салайааччылар информацияларга истиһиппэ.

Оройуонга Улуу Октябрь
юбилейыгар анааллаах үөрүү
лээх муһуһахтар сэттинньи 3
күнүттэн садаланыахтара. Ил
күп оройуон киһингэр ССКР
райкомун уонна народнай де
путаттар оройуоннаагы Совет
тары холбоһунтаах үөрүүлээх
муһуһахтара ыһтыллыада. Сэ
тинньи 4—5 күнүэригэр үл
коллективтарынан митингэр
буолуохтара. Сэттинньи 6 күнү
гэр бары нэһилиэктер киһина
ригэр, оройуоннаагы Культу
рытатыр Улуу Октябрь 60 сы
ла туолуутугар анааллаах үөрүү
лээх муһуһахтар ыһтыллыах
тара. Сэттинньи 7 күнүгэр бары
киһи учаастактарга үлэһиттэ
бырааһынныктыагы домохот
баччалара тэриллэхтэрэ.

Комиссия юбилейнай бйраа
хилньык үрдүк политика
эре көтөүүлүү бйһыытар
майгытар ытыллытын т
бийнигэ хаалбыт күннэри му
тутуурдук туһанарга соруутар
туруода.

ЭСТОНСКАЯ ССР. «Тоотси»
производственный холдинг. Э-
ламааский отделенитыгар гос-
топор фреазерный торф (уна-
снимокка) Италия, Австрия,
Б, Норвегия, о. д. а. барар.
Ханас снимокка: «Ранно» сов-
хоз бройлерный фабриатын
сылаагы оторон тааарыгыт-
4.1 молууон бройлер.

ССТА фотохрониката.

● Билги рейдэбү

И Т Э Б Э С Т Э Р И
Т У О Р А Т А О Х С У О Х Х

Карл Маркс аатынан совхоз эрэ тахса, оттон кудалдаа
Одзулууннаабы отделиниета бы- туэртүүтэ тийибэт, эт үтүк
йылгы кыстыкка 1420 ынах сүө- лар.
һүнү уонна 1200 сылгыны сыл Таатта Чаранын иһин
таһаарымахтаах. гар 128 борооскулар туура

Одгулууннар юбилейнай дымл
хoduнатыгар 250 тонна оттоммут-
тара, оон биярдии төбөҥө орто-
тунан 10-нуу центнер от көрүл-
лүбүт. Обществeннай сүөһүнү от-
деление Урэх Күөрөҥө уонна Дьа-
быыла эргин уон биһир хотонунан
кыстатар былааннаах. Ити иһит-
тан Урэх Күөрэ кыстык хотон-
воругар 170, Кулаадымаҥа 340,
Төһүргэстээххэ 85, Куула Күөлгэ
50-тан тахса маныыктары туруо-
руохтаах. Былинчиги туругунаа
ыччат сүөһү уонна маныык сү-
рүннээн хотонно киллэриллибит.
тэр. Ол эрэри хаар суоҕунаа
ыанар мнахтар, субаннар күнү-
һүн мөччирэннэ тахсаллар.

Вийдигт одделение биир улахан ферматыг Кулаадьмада тийэбит. Одьулууннаагы СПТУ үөрэ-изэччилэрэи күүһүнэи хотон ик-кис сыбаа бүһүт. Түһпүктэр, ааһар өрөмүөннэммиттэр. Ис-тас өрөмүөн эмнэ чөмчөтүллүбүт. Ол тыһан барап бу хотонго ра-бочай блок тутуута ситэрилли-бэкиэ эбиһ аһылык оһоһуллубат эбит уонна өтөрүөн оһоһуллар даһаны кыаа суох. Отделение саалтата манна үлэһиэхтээх аһарбыт.

бу фермада старшаймын оро-
йуон биллилээх маньыксыта
Х. С. Дьячковская үлэлшир. Ки-
ни, тобус эдэр үлэһиттэри сала-
бан үрүүн илгэни үрүүлүтэр туһу-
гар туох баар кыаммалары барытын
онгороор.

Отделение Төнгүргэстээхтээби
хотонугар биэс мянныксыт үлэ-
лппр. Хотон ис, тас өрөмүөнэ, би-
лигин даганы, ситэриллэ илн.
Субан сүөһү кириэхтээх кыната
сага смбанар. Бу формада агар-
дас подовоз массыына суобууан
уу таһылдыбакка, эбии аһылык
онгоһулла илн.

Бу икки фермаларга кыстыкка
кннрэн баран 50-тан тахса ман-
нык уолбут. Ити, биалэн турар,
үүт ымыгар улаханнык охсубута
чахчы. Төүгүгөстөүх ферматын
манныкымытара билигн бири-
дик ынахтан күнгө 3-түү кг-тан

Рейдзбэй биригээд чин
Д. БОР
народнай хөтүрүүл
группатын председ
Г. СИН
хаһыат аналл.

Улуу Октябрьскай социалистическай революция 60 сылын көрсө ЫКСА БИИРГЭ СОМОБОЛОҢУУ Украинскай Советскай Социалистическай Республика

«...УКРАИНА НОУОТА СОВЕТСКОЙ РЕСПУБЛИКАЛАР БИИРГЭ ДОБОРОҢУУЛАРЫ-
ГАР ЭРЭ, КИНИЛЭРИ КЫТАРЫ ХОЛБООҢ. ОНОН БЭЙЭТИН КҮҮҮҮН-УОБУН УОН ТӨГҮЛ
ҮҮННЭРЭН ЭРЭ ДЫҢҢЭЭХТИК ТЫЛЛАР, БЭЙЭТИН ҮЛЭБЭЭ ЭРЧИМИГЭР УОННА ТАЛАА-
НАРЫГАР КИЗЭН САБАХТАРЫ АРЫЙАР КЫАХТАННА».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

К о л х о з с а н а албан аата

Украинада биһир баста-
наа «Улей и пчела» комму-
на тэриллибитэ. Бу Черкас-
скай колхозка билигин аата
«Здобуток Жовтня» («Октя-
брь кыайыылара») Советскай
былаас 10 сыла туолуутугар
интэриллибитэ.

Оччолорго тьма хаһаайыс-
тыбатын бу артыада хайдах
этэй? 1929 сыллаахха кини-
хэ 51 гектар сир, үс паара
ат, үс булуук баара. Оттон
билигин колхоз 5 тыһыынча
кэригэ гектар сирдээх, 61
трактордаах, 45 автомаш-
иналаах, 12 комбайннаах.

Бу хаһаайыстыбаны үйэ
агарын кэригэ биһирмэҥэ
революция саллаата, траж-
дайскай сэрин пулеметчига,
дыадагы баайынай уола Фе-
дор Иванович Дубковецкай
салайбыта. Ийэ дойдуга кини
үлэтин Герой икки Кыһыл
кымыс Сулуһунан бэлиэтэ-
битэ. Билигин колхозу Таль-
ковскай оройуон биһир бас-
тыг агронома, Социалисти-
ческай Үлэ Геройа Татьяна
Андреевна Гаврилова сала-
йар. Кини Федор Иванович
үтүө үгэстэрин, эрэлээхтик
салгыыр. «Здобуток Жовтня»
сүрүннээн эти онорууга илэ-
тиһэр. Манна сылын аайы 6
тыһыынча ынах сүөһүгү уо-
тар комплекс тутуулар. Би-
лигин хаһаайыстыбада хас
100-түү гектар туһанылар
сиртэн 650 центнер үтү, 300
центнер эти ыппаллар. Ити-
хэҥэ туорахтаах культура
өдгөм үүнүүтэ—гектарга 45
центнер үүнүү көмөлөһөр.

Үйэ-сөөк тухары этилэр
«бурдугу үүнэрэччи» дии-
тил суолтата уларыйда, эл-
бэҥи өтөр буолла. Билигин
колхозка 80-ча араас илэ-
лээх дьоннор үлэниилэр.

Советскай Украина столицата республика
бөдөн экономикай, культурнай, научнай
уонна индустриальнай киһи Герой куорат
Киев былаадын икки Ленин уонна Кыһыл ко-
мүс Сулус кырааһылар.

Днепр биһиргэр турар кырааһылар ромна өрү-
гүн эдэр куорат хас күнүн аайы кырааһылар.

СНИМКА: Березняки уонна Ругановка
саҥа олоһор массивтар напорамалара.

ХОҢУУННАР КУОРАТТАРА

Хас күн аайы Ф. Э. Дзержин-
скай аатынай Днепровскайдаа-
гы металлургическай заводтан
чугууну, ыстаалы уонна про-
каты тизимит састааһтар дой-
ду бары мунуктарымгар барал-
лар. Оттон билигин сагардыл-
лан тутуулар предприятиега
итиннэхэ хардары станоктар,
оборудованиелар, прибордар,
материаллар быыстаала суох
кэлэ тураллар. Дзержинска ме-
таллурдарын Урал, Грузия, Ка-
захстан үлэһит коллективтарын
кытта социалистическай куот-
лаһымы ыкса сибээстийэр.

Сыахха кэлбиккэ барытыгар
хайаан да 12-с домнаны көрдө-
рөллөр. «Биһиги Бүтүн Союз-
таагы рекордсменкабыт!» —
дигэн металлурдар кизин туттан
этэллэр. Бу оһох сүрүн кэпи-
талянай өрөмүөнэ суох 21 сыл
устатыгар үлэһит. Уотунаа
уһуулар «күөтү» толору үлэһит
турукка мэлдьи тутуу—бу кү-
чүмүрү уонна хорсун үлэ. Ол
эрэри домна рабочайдарын кы-
һамныларынан итиннэ маас-
тарыстыбаларынан кини икки
болдьоххо тохтоло суох үлэһи-
тэ. Билигин завод бастыг би-

ригээдэлэрин бачалымнарынан
Приднепровье бастыг метал-
лургическай агрегатын аатын
илар иһин куоталаһымы тэний-
лэ.

Дзержинецтар манна 30-с
сылларга слесарынан, онтон ин-
ституту бүтэрэн баран пароси-
ловой сыах инженеринин эдэр
коммунист, уһуор металлурги
Леонид Ильич Брежнев үлэһи-
тинин мунгура суох кизин тут-
таллар. Завод ветераннара кини
сүктэриллибит ханнык бадарар
дымаланы хайдах курдук уба-
раабат эрчимнээн улахан тари-
йэр талаанынан толортуурун
үчүгүйдик өйдүүллэр.

«Лосево хутор» чугаһыгар эр-
бэһининэн бүрүлбүт етепкэ
дойду бары бырааттыи норуот-
тара ыппыт дьоннорун сыра-
лаах үлэһитинэн баара-суоҕа
15-ый иһигэр Харьковтаагы
тракторнай завод сыахтара үү-
нэн тахсыбыттара. Оччолорго
бу курдук үрдүн тизими аан
дойду практиката билбэт этэ.

СИЭРПЭ, ӨТҮЙЭ СОЮҢА

1931 сыллаахха алтынньыга
Харьков маркалаах бастагы
ыстаал хорутааччылар конве-
йертан тахсыылара Бүтүн Союз
үрдүнэн бырааһынныгынан
буолбута. Советскай былаас бастагы
сылларытар Владимир Ильич

Ленин 100 тыһыынча трактор-
дар тустарынан ыра санаа онос-
торо. Итиччэ аһааһынаах трак-
тордары завод хайымы-үйө 1935
сыллаахха онгоруон таһаарбыта.
Оттон кэлин сылларга бары
союзнай республикалар тылаа-
рын хаһаайыстыбатын үлэһит-
тэригэр оссо балтараа мөлү-
һүөн трактор атаарыллыбыта.

СЫЫППАРАЛАР уонна ЧАХЧЫЛАР

© Украинскай ССР тер-
риторията—603,7 квадрат-
най километр. Нэһилиэн-
ньэтэ—49,4 мөлүһүөн ки-
һи.

© Кэлин уон сылга рес-
публика норуотун хаһа-
айыстыбатын сүрүн произ-
водствений фондата 2 то-
гүл улаатта, 500-тэн тахса
бөдөҥ промышленнай пред-
приятиелар үлэбэ киллэри-
линнилэр, үлэһит турар
тыһыынчанан производств-
лар уларытыллан тутулу-
нулар.

© Украина чэпчэки про-

мышленноһун предприятие-
ларын конвейериттан хас
күн аайы 465 тыһыынча
паара атах таһаа, 6490
телевизордар, 1679 холо-
дильниктар онгоһуллар тах-
саллар.

© Республика 143 вузга-
рыгар 900 тыһыынча кэри-
гэ студеннар үөрэнэллэр.
Ити революция иһиннээрдэр
25 төгүл элбэх. Сылын аа-
һы 581 тыһыынчаттан тах-
са уолаттар уонна кыргыт-
тар профессиональнай-тех-
ническэй училищелары бү-
тэрэллэр.

КРЫМСКАЯ УОВАЛАС. Бүтүн Союзтаагы «Артек» пионер-
скай лагерьга биһиги дойдубут бары мунуктарыттан сыла ахсын
1,5 тыһыынча үөрэнээччилэр кэлэн санньааналлар (снимокка
көр).

Кэрэһэбиллээх эскуриялар уонна козодтар, спортивнай ку-
раткылар, күн уотунан сандаарбы алаастар, кордоох-нардаах
пионерскай костердар, ырыа уонна үгүкүү бырааһынныктара,
сүрүяаччылары, артистары, үлэ геройдарын, революция уонна
Ава дойдуну көмүскүүр Улуу сэрин ветераннарын кытары көрсү-
һүүлэр өбөлөр өйдөрүгэр-санааларыгар кэлбигин таалаалар.

БОЛТОНГОЛОР КИЙИИТТЭРЭ

Энхиг бу сипхонка нөрөр номон дүүнүвээх, аламадай майгылаах кийиит, улуу нуучча норуотун кыһа. Болтоно дьааһыллыгыгар сөбүлүсөйдүрүбүтэ хайыс да сыла. Кийи төрөөбүт сирэ—Чульман. Алданнаагы медицинскэй училищени бүтөрөн, 1967 сыллаахха бийиһи оройуонмутугар амычтинэн ананан кэлбитэ. Эдэр специалист бэлбэт-нөрбөт сиритэр кэлиһтэ бастаан киниэхэ марахаттардаах курдук, онуоха эбиги олохтоохтор тылларын билбэтэ үлэтигэр үгүс күчүмүрдэри үөскэтэрэ. Фельдшер Болтоно нэһилиэтин баһыһа-тыгар үлэлиһиттэн олохтоохтору кытта миса бодоруһарга, кийилэр тылларын билэргэ сорук туруоруһмута. Күннэтэ шарыһахтары нөрөрө-истэрэ, эмитиһэ, дьону кытта кэпсэтиһэрин баһаа сөбүлүүрэ, үкүсү мыйыталаһара. Ити курдук сылайы кийилэһиги олоһор үөрэнэ, сахалык сакаарга үөрэнэн барбыта.

Нэһилиэк Совета бэйэтин идэтин үчүгэйдик баһылаабыт, дьонго-сэргэ аламадай сатыллыһа, өрдүк сыра өбөлгө саааларын табан амыһар-томтуур эдэр үлэһити дьааһыла сөбүлүсөйдүрүбүтэ анаабыта. Аны ити кэлиһтэ кийи бэйэтин дьолун саха уола Н. Н. Местниковтаны холбоон, букатын бу дойдуга олохсуйар буолбута. Тылкыһы Нина Викторовна саха тылын өссө төрөөбүт тылыннан ааһынар уонна олох кийилбикэ, араастык кэпсэтэр. Кийи—туорт оролоох дьоллоох дьаа-кэргэн таңталлаах ийэтэ.

Н. Н. Местникова сөбүлүсөйдүрү дьааһыллыгыгар 30 кырачааннар итиллээлэр. Кийилэр таңастара, дьааһыра-уоттара ыраас буолуутугар, астары хаачыстыбалаахтык баһамыһыһыттар, ассортиментта толору баар буолуутугар, оҕолор чэбэһини-чэбэһини улааталларыгар Нина Викторовна күһүтэ малаһар. Итэҕэс-быһаҕас баар буоллаһына отделение салаалатыгар, нэһилиэк Советыгар, тууа туруорсар. Кийи тустаах эрэ үлэһити мунгурданыт, нэһилиэк общественнай олоһор аһыһыһа-дык кыттар.

П. Оконешиников фотота.

ЭРИЛИК ЭРИСТИИН ДЬИЭТИГЭР

Хараҕа суох хотой буолан
Хаайтаран олоһубут
хаһаайын барахсан,
Революция
тимир ханаатын курдук,
Чин,
модун санааларын,
Сага үйэ
сардакатын курдук,
Өйүн-сүрэгүн
өргөйдөөх ытылһаннарын
Субу таас дүүлэй
мас эркиннөр,
Субу халым,
модороон остуол эрөйдээх
Ыйыстан,
ингэрэн турдахтара,
Ытык,
кэрнэс андаарга кубулутоохтара.
Оо, төһөлөөх үлүгэр,
хараҕа элгээн курдук,
дарыҥ санаалар
Үүһэ-хаһаа туттулар буолла
Ара дойду ыар сэринтэ
аһыһабыт күннэригэр.

Оо, төһөлөөх элбэх
Кыһыл буурба аттаахтар,
ньургун күөннээхтэр
Тидигирэтэ көтүттүлэр буолла
субу остуол ньууругар,
Ол кэмгэ
коммунист суруйааччы сүрөбэ
Син-бинер
фронга сымдыһар этэ.
Ыстаал тимир берүүтүнэн,
Ыра санаа сыһтарыһбат күүһүнэн
Фашистары ытылаһан куһуйары,
Кмайы-хотуу кынаттанара!
Хараҕа суох хотой буолан
Хаайтаран олоһубут
хаһаайын барахсан
Эр санаа
тыйыс ыстаалын кылбэһнэһипит,
Умнуллубат романы
хаан-уруу норуотугар бэлэхтээбит.
Саха омук
дьингнээх Островскайа эбит.
Сүгүрүүн,
ытыктаан эниги!...

Реданция почтатыттан Иһирэх тыллары этэбит

Бийиги дьаа-кэргэн сэттэ сатылаах өрбүт Коля мунгурдаарынан амисса маддыан, ыарахан туруктаах оройуоннаагы баһыһаҕа кылаарыһаһытэ. Тууа хирурдар Г. Н. Алексеев уонна Н. В. Гудяев операция өтөрбүттара. Ол эрээри өрбүт мунгурдаага тэстибит буолан, индустриал оҕорорго күһэллэһиттэра. Бийиги, төрөтүттэр, ыксаабыһыһат, кийи көтүөнүт ыһараабыта. Врачтар ити кэлиһтэн 20-чэ хонукка кыһаһан-мүһаһан аһыһыттарэ, көрбүттэра-тэстибиттэра. Бийиги өрбүт үтүөрэн эрэр.
Сотору оҕуолаага 1 ыһааска үөрэнэ ыһыһыттарэ. Куоттарбыт программатын ситтэрэр наадаттан дьаһиттар дьарыһаннарабыт. Оҕобутун индустриал күн сирин көрдөрбүт хирурдарга Григорий Николаевич Алексеевка, Валерий Васильевич Гудяевка уонна хирургическай отделение бары үлэһиттэригэр төрөһүт сүрэх сатылай истигиттэн-истиги иһирэх тылларын этэбит.

Вера уонна Гаврил АММОСОВТАР.

ФОТОЭТЮД. Мунгур Туһаһаа кийигэр. П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

Кыраныысса нөһүө

ПАРИЖ. Үлэ бүтүүн уонсай модулүөн кийиэхэ тийдэ. ТОКИО. Сеултан биллэрэллэри. нэн, Совуруу Коренба Пак Чжон Хи норуоту утары режимни быраһастааһын хамсааһына үүнэһэр. Нонсей университет икки тыһыһыһаттан таһса Үөрөнээччи-лэра Сеулга маассабай митини тэрийэ ыттылар, онно кийилэр 23,2 быраһаһыһан үүнэ, 1,6 маршкеточнай правительство бэрт

данный кыгары...
бар спиртэр баар диир...
сыри чончу эһэһит...
үйэ эһэһиттэригэр...
улуһуһун көтү аһыһан...
тэра уонна бикс ууһу...
дһэртэн туттууоохтара...
дизин дьаһыһыһалар.

180 сантиметр үрдүгүнэн...
танныһы дүүһүһэ...
тэр оттуһтарыгэр эрэ...
тэр, күндү кыһаһаһа...
Бикс ууһа халһа эрэ...
һиллээх эбит, биллһа 230...
ордон хааһыт. Ити...
бийиһи ууһа олус хааһыт.

Эльдорадо ыһаһын...
дун? Ити мунуах. Уут...
түгүл көстүбүт аһыһа...
сыһыһа буолан кийиһа.

С. БУЛАНЦЕВ

АЛААҢЫ үлүһүн...
дьякты чуумпуһа...
мөһөйдүм дьаһыһан...
ната суох иһийэн турбай...
халһа эрэ тыа бийиһа...
таабыт чыһаахтар дьаһыһа...
«чэ, чэ түргэн» дьаһыһа...
быттыһа чыһыһаһаһаһа. Кийи...
сирэ барахсан сайа өһөһө...

Айылға абыланы КҮҮҮҮНҮ ЧУУМПУ

Иһирэх тыллары...
аах сыйыһын сатыла...
үчүгөйэ аһаһан, көмүс күһүн...
улам ыһан кэдэн иһа...
хойдубуттуттан, түүһү...
рыттан тутта биллэр.
Алаас илин өтүрү...
сыһыр аһыһаһа сатыла...
на сырдыгар сьаркыһа...
толбоһнууран көстөр. Ити...
кыйы үүмүүт хатыһыһа...
сөһөргөһөр курдук сьаркы...
га суугуһаһаһаһа.

Түһөһүм мунуһа...
сөрүүн сатыһын эһэһа...
быһа. Эт-этим бүтүһү...
чэбэһигэрэн көлөр. Олук...
кэра да буоллаһа төрөһүт...
сөрүүн, мөһөтээх сатыла...
лөөх элбэх сүрэхтэр...
таллара эһаһа эһаһаһа...
төһөлөөх элбэх сүрэхтэр...
кйиһи тутталлара бьолу...
бүт дойдум!

Халһа эрэ биллһи...
тү кийиһаһа, кыһыһыһа...
иһиллэриһтэн иһаһаһа...
бүт урун көмүс иһаһа...
снэгттиһэн иһаһаһа. Ити...
сүрэхтэр олоххо сатыла...
таңтал нарыһи тыллары...
таан эрдэхтара. Ол эрэ...
снэгттэр тыһаһа буоһи...
иһиллэр курдуктар. Бьот...
сэй буоллаһа күһүнү...
иһиллһир!

Д. ДЬАЧИНОВ

түргэһынн отетивни...
дойдуга ыксаһаһа баһа...
тохототору. демократиче...
рааптары уонна көтүр...
һар бийигиһи көтүр...
нулируйдууру модур...
иһфестацияны урайы...
күүһа быраһыһыһа...

Реданция сааһыһа...
С. Н. ЧИЧИГИНА